

قانون حمایت از نشانه‌های جغرافیائی

(مصوب ۱۳۸۳)

فصل اول - تعاریف

ماده ۱ - اصطلاحات به کاربرده شده در این قانون دارای معانی زیر می‌باشند:

- الف - نشانه جغرافیائی نشانه‌ای است که مبدأ کالائی را به قلمرو، منطقه یا ناحیه‌ای از کشور منتسب می‌سازد، مشروط بر این که کیفیت و مرغوبیت، شهرت یا سایر خصوصیات کالا اساساً قابل انتساب به مبدأ جغرافیائی آن باشد.
- ب - کالا، یعنی هرگونه محصول طبیعی و کشاورزی و یا فرآورده‌های آن یا صنایع دستی و یا تولیدات صنعتی.
- ج - کنوانسیون پاریس، یعنی مصوبه مورخ ۱۲۶۱ هجری شمسی (۱۸۸۳ میلادی) اتحادیه عمومی بین‌المللی معروف به پاریس برای حمایت از مالکیت صنعتی و تغییرات بعدی آن که به تصویب جمهوری اسلامی ایران رسیده است.
- د - تولیدکننده یعنی هر شخصی که به تولید و فرآوری محصولات کشاورزی دامی و غذایی یا ساخت و تولید ابزار صنعتی و مصنوعات دستی اشتغال دارد یا از مواد طبیعی به‌منظور تولید بهره‌برداری می‌کند یا در تجارت محصولات مذکور فعالیت می‌کند.

فصل دوم - حمایت از نشانه‌های جغرافیائی

ماده ۲ - هر شخص یا هر گروه ذی‌نفع می‌تواند درخصوص نشانه‌های جغرافیائی به‌منظور جلوگیری از اعمال زیر یا مطالبه ضرر و زیان ناشی از آنها در دادگاه اقامه دعوی نماید:

الف- معرفی و انتساب غیرواقعی و گمراه کننده مبدأ جغرافیایی کالا.

ب- هرگونه استفاده از نشانه‌های جغرافیایی که مطابق ماده (۱۰ مکرر) کنوانسیون پاریس مصداق رقابت نامشروع باشد.

ماده ۳ -

الف- نشانه جغرافیایی اعم از این که ثبت شده یا نشده باشد اگر دارای شرایط بند (الف) ماده (۱) باشد، مورد حمایت قرار می‌گیرد و در دعوی موضوع این قانون، هرگاه نشانه‌ای به ثبت رسیده باشد، موجد این اماره قانونی است که نشانه ثبت شده، با تعریف بند (الف) ماده (۱) انطباق دارد.

ب- نشانه جغرافیایی مطابق با تعریف بند (الف) ماده (۱) در مقابل نشانه جغرافیایی که مبدأ کالاهای آن به درستی قید شده است ولی به طور نادرست به عموم اعلام شود که مبدأ آنها محل دیگری است، مورد حمایت قرار خواهد گرفت.

ماده ۴ - نشانه‌های جغرافیایی هم نام اگر واقعی و منطبق با موازین بند (الف) ماده (۱) باشند با رعایت بند (ب) ماده (۳) به طور مساوی مورد حمایت قرار می‌گیرند.

سازمان ثبت اسناد و املاک برای گمراه نشدن مصرف کنندگان و تضمین رفتار برابر و منصفانه با تولیدکنندگان مربوط، شرایطی را تعیین خواهد کرد که برطبق آنها نشانه‌های هم نام از یکدیگر ممتاز گردند.

ماده ۵ - نشانه‌های جغرافیایی زیر مورد حمایت نیستند:

الف- نشانه‌هایی که با تعریف بند (الف) ماده (۱) منطبق نباشند.

ب- نشانه‌هایی که برخلاف موازین شرعی، اخلاق حسنه و یا نظم عمومی باشند.

ج- نشانه‌هایی که در کشور مبدأ خود حمایت نمی‌شوند یا حمایت از آنها متوقف شده است یا متروک گردیده‌اند، در چارچوب معاهداتی که کشور ایران به آنها ملحق شده است.

ماده ۶ - هر شخصی که مرتکب اعمال مندرج در ماده (۲) شود علاوه بر جبران خسارت به جزای نقدی از ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا پنجاه میلیون (۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال یا حبس تعزیری از نود و یک روز تا شش ماه و یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد. تبصره - در صورت لزوم، دادگاه می‌تواند به درخواست مدعی خصوصی دستور موقت مناسب صادر کند.

فصل سوم - ثبت نشانه‌های جغرافیائی

ماده ۷- اظهارنامه ثبت نشانه جغرافیائی، توسط اشخاص زیر به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تسلیم می‌شود:

- الف- هر شخص حقیقی یا حقوقی و همچنین گروهائی از این اشخاص که در مکان جغرافیائی مندرج در اظهارنامه به تولید کالای مذکور در آن مشغولند.
- ب- هر مرجع صلاحیتدار در امر تولید، توزیع و سیاستگذاری کالای مورد ثبت.

ماده ۸- موارد زیر باید در اظهارنامه قید شود:

- الف- نام، نشانی، تابعیت و سمت قانونی تسلیم کننده.
 - ب- نشانه جغرافیائی که ثبت آن درخواست شده است.
 - ج- مکانی که نشانه جغرافیائی به آن مربوط است.
 - د- کالائی که نشانه جغرافیائی به آن مربوط است.
 - ه- کیفیت، مرغوبیت، شهرت و سایر خصوصیات کالائی که نشانه جغرافیائی برای آن به کار می‌رود.
- تبصره - هزینه‌های ثبت اظهارنامه از متقاضی ثبت دریافت خواهد شد.

ماده ۹- نحوه و مراحل ثبت اظهارنامه به قرار زیر است:

- الف- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اظهارنامه را از نظر مطابقت با بند (ب) ماده (۵) و مواد (۷) و (۸) این قانون و آئین‌نامه اجرائی آن بررسی کرده، در صورت دارا بودن شرایط، آن را آگهی می‌کند.
- ب- در صورت عدم رعایت شرایط مقرر در بند (الف) ذی‌نفع یا مقام صلاحیتدار می‌تواند برطبق آئین‌نامه اجرائی این قانون، اعتراض خود را نسبت به تقاضای ثبت نشانه جغرافیائی به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تسلیم نماید.
- ج- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نسخه‌ای از اعتراضیه را به متقاضی ثبت ابلاغ می‌کند. متقاضی مکلف است ظرف مهلت مقرر به آن پاسخ دهد، عدم ارسال پاسخ از سوی متقاضی در موعد مقرر به منزله انصراف از تقاضای ثبت است.
- د- هرگاه متقاضی متقابلاً پاسخی ارسال دارد، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نسخه‌ای از آن را در اختیار معترض قرار می‌دهد و پس از بررسی نظرات طرفین، در مورد وارد بودن یا نبودن اعتراض تصمیم می‌گیرد.

هـ - هرگاه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تشخیص دهد که شرایط مندرج در بند (الف) این ماده رعایت شده و به تقاضای ثبت نیز اعتراض نشده یا اعتراض رد گردیده، نشانه جغرافیائی را ثبت کرده و آگهی لازم را در این خصوص منتشر می کند و گواهینامه ثبت را به نام متقاضی ثبت صادر خواهد کرد.

ماده ۱۰ - تولیدکنندگان در صورت تحقق شرایط زیر مجازند از نشانه‌های جغرافیائی ثبت شده استفاده کنند:

الف - کالا دارای کیفیت، مرغوبیت، شهرت و سایر خصوصیات مذکور در گواهینامه ثبت مربوطه باشد.

ب - محل فعالیت تولیدکننده منطقه جغرافیائی مذکور در گواهینامه ثبت باشد.

ماده ۱۱ - هر ذی نفع یا مقام صلاحیتدار می تواند موارد زیر را از دادگاه بخواهد:

الف - ابطال ثبت نشانه جغرافیائی که شرایط مقرر در ماده (۵) درمورد آن رعایت نشده است.

ب - اصلاح ثبت نشانه، به این علت که نشانه موجود در گواهینامه ثبت با نشانه مورد نظر مطابقت ندارد و یا این که کیفیت، مرغوبیت، شهرت و یا سایر خصوصیات کالائی که نشانه مبدأ جغرافیائی برای آن استفاده می شود، در گواهینامه مربوط ذکر نشده یا ناقص است.

در هر دعوی که برطبق این ماده اقامه می شود، دادخواست ابطال یا اصلاح به (مالک نشانه) یا قائم مقام قانونی او ابلاغ می شود و به هزینه خواهان از طریق آگهی در روزنامه رسمی و یکی از روزنامه‌های محلی به اطلاع عموم اشخاص ذی نفع می رسد.

ماده ۱۲ - سازمان ثبت اسناد می تواند در صورت وجود اشتباهات شکلی با اطلاع ذی نفع پس از بررسی دلائل و مدارک مستند نسبت به تصحیح اشتباه تصمیم گیری و اقدام کند.

تبصره - چنانچه رفع اشتباه مستلزم تغییر در ثبت نشان باشد این امر تابع مقررات مواد (۷)، (۸)، (۹) و بند (ب) ماده (۵) این قانون خواهد بود.

ماده ۱۳ - رسیدگی به اختلافاتی که به موجب این قانون و آئین نامه اجرائی آن باید به دادگاه ارجاع شود در صلاحیت دادگاه عمومی و انقلاب تهران می باشد.

ماده ۱۴ - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، از ثبت هر علامت تجاری برای کالایی که به طور غیرواقعی منسوب به مبدأ جغرافیایی شده است یا موجب گمراهی عموم نسبت به مبدأ اصلی کالا می‌گردد خودداری می‌نماید. هر ذی‌نفع می‌تواند ابطال ثبت اینگونه علامت‌های تجاری را از دادگاه بخواهد.

ماده ۱۵ - استثنائات مربوط به استفاده کننده قبلی:

الف - این قانون مانع از استفاده مستمر یا مشابه از نشانه جغرافیایی برای کالا و خدمات متعلق به کشور دیگر توسط اتباع یا اشخاص مقیم ایران که از آن نشانه جغرافیایی به صورت مستمر برای همان کالاها یا خدمات به مدت حداقل ده سال قبل از تصویب این قانون با حسن نیت استفاده کرده‌اند، نخواهد بود.

ب - هرگاه علامت تجاری در ایران با حسن نیت تقاضا یا ثبت شده باشد و یا حقوق مربوط به علامت تجاری از طریق استفاده با حسن نیت تحصیل شده باشد چنانچه موارد مذکور قبل از تاریخ اجرای این قانون یا قبل از حمایت از مبدأ جغرافیایی در کشور مبدأ باشد، این قانون به قابلیت ثبت یا اعتبار ثبت علامت تجاری، یا حق استفاده از علامت تجاری براساس این که این علامت تجاری عین یا مشابه نشانه جغرافیایی است، لطمه‌ای وارد نخواهد کرد.

ج - این قانون در مورد نشانه جغرافیایی متعلق به کشور دیگری برای نوعی کالاها یا خدمات که عین واژه متداول در زبان رایج در ایران به‌عنوان نامی متداول برای آن کالاها و خدمات باشد قابل اعمال نخواهد بود.

د - درخواست مقرر در فصل دوم این قانون، علیه استفاده یا ثبت علامت تجاری، باید ظرف مدت پنج سال پس از این که استفاده سوء از نشان مورد حمایت برای عموم در ایران معلوم شد یا پنج سال پس از تاریخ ثبت علامت تجاری در ایران، تسلیم گردد مشروط بر این که علامت تجاری ثبت شده تا آن تاریخ منتشر شده و تاریخ مذکور زودتر از تاریخی باشد که استفاده سوء برای عموم در ایران معلوم شده است و همچنین مشروط بر این که نشانه جغرافیایی با سوء نیت استفاده یا ثبت نشده باشد.

ه - این قانون به هیچ وجه به حقوق اشخاص در خصوص استفاده از نام خود یا نام سلف خود در تجارت لطمه‌ای نخواهد زد به استثناء مواردی که نام مذکور به طریقی استفاده شود که سبب گمراهی عموم گردد.

ماده ۱۶ - آیین‌نامه اجرایی این قانون شامل موارد و تعرفه هزینه‌های مربوط به اظهارنامه‌های ثبت نشانه‌های مبدأ جغرافیایی ظرف شش ماه از تاریخ تصویب بارعایت مفاد این قانون و کنوانسیون‌های مربوط که دولت ایران به آنها ملحق شده توسط سازمان ثبت

دفتر حقوقی نوبان

Noban Law Office

www.nobanlaw.com

وکالی تخصصی حقوق علائم تجاری، اختراعات و ...

اسناد و املاک کشور تهیه می شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می رسد. موارد تعرفه های مذکور هر سه سال یکبار قابل تجدیدنظر است.

قانون فوق مشتمل بر شانزده ماده و سه تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ هفتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۴/۱/۳۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.

پایان